

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 021094 19 КвЛз
Бања Лука, 22.11.2019. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Весне Антонић, као предсједнице вијећа, Горане Микеш, Мерсиде Бјелобрк, Душка Бојовића и Даворке Делић, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против осуђених М.М. и Р.В., због кривичног дјела разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. и у вези са чланом 23. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о захтјевима за заштиту законитости, који су поднијели браниоци осуђеног М.М., адвокат П.И. из Требиња и осуђеног Р.В., адвокат С.Т. из Б.Л., против правоснажних пресуда Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 021094 17 К од 04.4.2018. године и Врховног суда Републике Српске број 11 0 К 021094 18 Кж од 19.3.2019. године, у сједници вијећа одржаној дана 22.11.2019. године, донио је

П Р Е С У Д У

Одбијају се захтјеви за заштиту законитости, као неосновани.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 021094 17 К од 04.4.2018. године, оглашени су кривим оптужени Џ.Ј., М.М. и Р.В., због кривичног дјела разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС), те осуђени и то оптужени Џ.Ј. и М.М., на казну затвора у трајању од по 6 (шест) година, а оптужени Р.В. на казну затвора у трајању од 4 (четири) године. На основу члана 99. став 1. у вези са чланом 96. став 2. тачке а), е) и ж) Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: ЗКП РС), оптужени су обавезани да солидарно плате трошкове кривичног поступка у износу од 570,00 КМ, те паушала у износу од по 150,00 КМ, као и награду и нужне издатке бранилаца по службеној дужности, коју висину ће суд утврдити посебним рјешењем. На основу члана 108. став 3. ЗКП РС, оштећени А.К. и Њ.К., са имовинскоправним захтјевом, упућени су на парницу.

У жалбеном поступку, пресудом Врховног суда Републике Српске 11 0 К 021094 18 Кж од 19.3.2019. године, одбијена је, као неоснована, жалба браниоца оптуженог М.М., док је, дјелимичним уважавањем жалбе браниоца оптуженог Р.В., а и по службеној дужности у вези са том жалбом, преиначена пресуда Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 021094 17 К од 04.4.2018. године у одлуци о кривичној санкцији, тако што је оптужени Р.В., за кривично дјело разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. и у вези са чланом 23. КЗ РС, за које је том пресудом оглашен кривим, осуђен на казну

затвора у трајању од 3 (три) године. У преосталом дјелу, првостепена пресуда је остала неизмјењена.

Рјешењем Врховног суда Републике Српске број 11 0 К 021094 18 Кж од 19.3.2019. године, обустављен је кривични поступак против оптуженог Ц.Ј., због смрти оптуженог.

Против наведених правоснажних пресуда, браниоци осуђеног М.М., адвокат П.И. из Т. и осуђеног Р.В., адвокат С.Т. из Б.Л., поднијели је захтјеве за заштиту законитости (у даљем тексту: Захтјев), због повреде Кривичног закона и повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС. Бранилац осуђеног М.М. је предложио да се првостепена и другостепена пресуда укину и предмет врати на поновни поступак или преиначе и оптужени ослободи од оптужбе, јер није доказано да је починио кривично дјело које му је стављено на терет. Бранилац осуђеног М.М. је предложио да се првостепена и другостепена пресуда укину и предмет врати на поновни поступак или преиначе и оптужени ослободи од оптужбе или преиначе у погледу правне квалификације дјела и осуђени огласи кривим за кривично дјело учествовање у тучи из члана 135. КЗ РС.

У смислу члана 353. став 1. ЗКП РС, достављени су републичком јавном тужиоцу Захтјеви са списима предмета, па је у поднеску број Т13 0 КТЗ 0024550 19 од 02.9.2019. године, замјеник Главног републичког јавног тужиоца, Светлана Брковић, предложила је да се Захтјеви бранилаца осуђених одбију, као неосновани.

Приликом одлучивања о Захтјевима, ово вијеће се, у смислу одредбе члана 354. став 1. ЗКП РС, ограничило само на испитивање оних повреда закона на које су се позвали подносиоци Захтјева, те је одлучено као у изреци ове пресуде из сљедећих разлога:

Захтјев за заштиту законитости, у смислу одредби члана 350. ЗКП РС, је врло рестриктивно постављен и може се поднијети против правоснажне пресуде само због повреде Кривичног закона, те повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС (која се манифестује у повреди права на одбрану), учињеним у првостепеном или жалбеном поступку, а уз ограничења прописана у ставу 2. и ставу 3. овог члана. Тим ограничењима из става 2. цитиране законске одредбе, искључена је могућност улагања овог правног лијека ако није изјављена жалба на првостепену пресуду, као редовни правни лијек, те ако наведене повреде материјалног и процесног закона нису биле изнесене у жалби (осим ако се ради о повреди учињеној у жалбеном поступку), док је ограничењем из става 3. исте законске одредбе искључена могућност улагања овог правног лијека против пресуде Врховног суда донесене у трећем степену.

У прилог тврдњи о почињеној битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, у Захтјеву браниоца осуђеног М.М. се наводи да су побијане пресуде резултат „очигледне произвољности“, што је за последицу имало доношење незаконитих пресуда у овом предмету, да је повријеђено право на одбрану „фаворизовањем доказа тужилаштва“, а занемаривањем чињеница које иду у корист оптуженом (указујући на садржај исказа оштећених и других доказа) и тиме повријеђен принцип једнакости. Осим тога, у Захтјеву се наводи да је повреда права на одбрану, почињена у поступку пред првостепеним судом, обзиром да је, на главном претресу, прочитан исказ свједока М.М.1 из истраге, са записника ЦЈБ Б.Л. број 08-01/02-833/14 од

24.6.2014. године и тиме одбрани ускраћено право да унакрсно испита овог свједока, па слиједом тога, повријеђен је и принцип једнакости странака у поступку и право на правично суђење.

Наведене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, у виду повреде права на одбрану, нису биле изнесене у жалби браниоца оптуженог М.М. на првостепену пресуду (већ само битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС, кроз оспоравање законитости радње препознавања), па како то представља законски услов, у смислу одредбе члана 350. став 2. тачка б) ЗКП РС, да би се по том основу могао поднијети захтјев за заштиту законитости, као ванредни правни лијек, то Захтјев који се заснива на наведеним повредама права на одбрану учињеним у поступку пред првостепеним судом, у том дијелу, није допуштен.

У другом дијелу изнесених аргумената из Захтјева браниоца оптуженог М.М., указује се на недостатке другостепене пресуде, кроз оспоравање самог квалитета образложења у вези са жалбеним приговорима и тиме заснива тврдња о повреди права на одбрану, као битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, почињеној у жалбеном поступку.

У конкретном предмету, у другостепеној пресуди, дато је аргументовано образложење у погледу жалбених приговора браниоца оптуженог М.М., за сваки од истакнутих жалбених основа из члана 310. ЗКП РС, на начин да је изнесен садржај жалбених приговора а затим су дати јасни и конкретни разлози у њиховој оцјени.

Наиме, на жалбене приговоре одбране, изнесене у прилог тврдњи да је побијана пресуда заснована на незаконитом доказу, који се односи на радњу препознавања лица, као починиоца конкретног дјела и тиме почињеној битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС, дати су разлози у другостепеној пресуди (страна 2. пасус 8.). У образложењу другостепене пресуде, детаљно су анализирани и оцјењени, као неосновани, жалбени приговори о саизвршилачкој улози оптуженог (страна 4. пасус 1.), његовом психичком односу према дјелу (директни умишљај), начину оцјене доказа у смислу одредбе члана 295. став 2. ЗКП РС (страна 3. пасус 2.), те у вези са тим оцјењени су, као неосновани, жалбени приговори о повреди Кривичног закона (страна 4. пасус 3.), са аспекта правне квалификације дјела.

Слиједом наведеног, на приговорима из Захтјева, којима се оспорава ваљаност датих разлога у образложењу другостепене пресуде за жалбене приговоре, не може се градити тврдња да је образложење те пресуде захваћено таквим недостацима који манифестују повреду права на одбрану, као облик битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, почињене у жалбеном поступку и као основ подношења овог ванредног правног лијека, у смислу одредбе члана 350. став 2. тачка б) ЗКП РС.

Надаље, аргумената из образложења Захтјева бранилаца осуђених М.М. и Р.В., указује се на повреду Кривичног закона, због погрешне правне квалификације дјела.

Тако се у Захтјеву браниоца осуђеног М.М., кроз анализу исказа свједока, оштећених А.К. и Њ.К., те свједока Т.Б., негира постојање намјере прибављања противправне имовинске користи, као битног елемента основног облика бића кривичног

дјела разбојништво из члана 233. став 1. КЗ РС, па слиједом тога, у конкретном случају, и његовог квалификованог облика. Наглашава се противријечност исказа оштећених из истраге и са главног претреса, у погледу чињенице одузимања торбе од оштећеног А.К., затим исказа оштећеног Њ.К. и свједока Т.Б., потенцирајући разлику између „одузете“ и „изгубљене“ торбе, као чињеници од одлучног значаја која је, по ставу Захтјева погрешно утврђена и која се, у конкретном случају, морала цијенити у корист осуђеног. На тим аргументима, гради се тврдња о повреди принципа *in dubio pro geo*.

Захтјевом браниоца осуђеног Р.В., у дијелу тврдњи о повреди Кривичног закона, оспорава се постојање умишљаја у намјери прибављања противправне имовинске користи и саизвршилаштва у извршењу кривичног дјела разбојништво из члана 233. став 3. у вези са ставом 1. КЗ РС. Посебно се наглашава да осуђени није учествовао у наношењу тешких тјелесних повреда оштећеном Њ.К. (временски посматрано у једном дијелу напада на оштећене), нити је био „судионик првог сукоба“ између осталих оптужених и оштећеног А.К., а затим тврди да је осуђени само „штитио“ А.К. од осталих оптужених, до доласка полиције. На изнесеним чињеничним аргументима, Захтјевом се успоставља тврдња да осуђени, евентуално, може бити „одговоран“ за кривично дјело учествовање у тучи из члана 135. КЗ РС.

Цијенећи суштину изнесених аргумената из Захтјева бранилаца осуђених М.М. и Р.В., несумњиво произилази да се оспорава правилност оцјене доказа и тиме правилност чињеничне основе побијане пресуде, што представља ревизију утврђеног чињеничног стања, по ком основу се, у смислу одредбе члана 350. став 1. ЗКП РС, овај ванреди правни лијек, не може поднијети.

Из наведених разлога, и на основу члана 355. ЗКП РС, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Записничар
Соња Матић

Предсједница вијећа
Весна Антонић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић